

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen
Kemi og Fødevarekvalitet
Dep sagsnr.: 29374
Den 5. februar 2015
FVM 373

GRUNDNØTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte stoffer i fødevarer, for så vidt angår ochratoksin A i paprika (komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om en ændret grænseværdi for ochratoksin A i paprika. Det sker på baggrund af data, som viser, at den ellers reducerede grænseværdi, som er trådt i kraft pr. 1. januar 2015, er svær at overholde i praksis. Forslaget vurderes at give et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og i EU. Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF) den 11. februar 2015. Fra dansk side kan forslaget støttes.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler, særligt artikel 2, stk. 3.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

I 2006 blev der med Kommissionsforordning (EF) nr. 1881/2006 fastlagt en grænseværdi for ochratoksin A i krydderier. Ochratoksin A stammer fra vækst af skimmelsvampe, og det fremkommer blandt andet ved utilstrækkelig tørring af afgrøderne, men påvirkes også af klimatiske forhold. Det blev antaget, at de krydderiproducerende lande kunne efterleve de fastsatte grænseværdier, såfremt god landbrugsmæssig praksis blev efterlevet. Grænseværdien for ochratoksin A i paprika blev fastsat til 30 mikrogram/kg for en overgangsperiode, hvorefter grænseværdien skulle reduceres. Formålet med denne bestemmelse var at give erhvervet tid til at implementere god landbrugsmæssig praksis med for eksempel bedre tørring af paprika og dermed en reduktion af indholdet af ochratoksin A. Ved overgangsperiodens udløb den 1. januar 2015 ville grænseværdien automatisk blive reduceret til 15 mikrogram/kg.

Data har nu vist, at det på grund af dårlige vejrmæssige forhold har været svært at producere paprika med et indhold af ochratoksin A på under 15 mikrogram/kg på trods af implementering af god landbrugsmæssig praksis. Kommissionen foreslår på basis af de foreliggende data at hæve den endelige grænseværdi for ochratoksin A i paprika fra de planlagte 15 til 20 mikrogram/kg.

Forslaget medvirker på trods af den hævede grænseværdi til at reducere indtaget af ochratoksin A i paprika i forhold til grænseværdien, som har været gældende indtil 31. december 2014 og under hensyntagen til, hvad der er realistisk opnåeligt på markedet.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark og forventes ikke at medføre andre ændringer af lovgivning

Konsekvenser

Forslaget har ikke statsfinansielle eller administrative konsekvenser.

Forslaget vurderes heller ikke at have samfundsøkonomiske eller erhvervsmæssige konsekvenser.

Forslaget vurderes at give et uændret beskyttelsesniveau i Danmark, da indtaget af ochratoksin A fra paprika vurderes at være ubetydelig.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

DTU Fødevareinstituttet kommenterer, at der ikke er danske indtagsdata for krydderier eller paprika, men der er foretaget et realistisk indtagsscenario på baggrund af chorisospegepølse og sammenkogte retter, for eksempel gullasch. Disse to kilder vil kunne bidrage med et indtag af ochratoksin A på mindre end 5 % af det tolerable indtag. På denne baggrund vurderes det, at den foreslåede ændring i grænseværdien for ochratoxin A kun har en meget lille indflydelse på den samlede sundhedsrisiko, for langt størstedelen af de danske forbrugere. Det skal dog understreges, at der stadig hersker usikkerhed om det samlede ochratoxin A indtag, særligt for børn og unge.

Til dette bemærker Fødevarestyrelsen, at den største kilde til indtag af ochratoksin A er korn og kornprodukter, og at bidraget fra krydderier er minimalt, jævnfør en vurdering fra EFSA, som slet ikke har medtaget krydderier i deres eksponeringsvurdering.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning har indsendt høringssvar med det hovedbudskab, at alle fødevarer skal være biodynamiske eller økologiske for at undgå gift i fødevarer.

Hertil bemærker Fødevarestyrelsen, at indhold af ochratoksin A stammer fra vækst af skimmelsvampe, og at der ikke er påvist forskelle i indhold af ochratoksin A i konventionelt dyrkede afgrøder i forhold til økologiske afgrøder.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Ochratoxin A findes i fødevarer som korn og kornprodukter, kaffe, øl, druesaft, vin samt kakao, nødder og krydderier. Det største indtag kommer fra korn og kornprodukter. EFSA (Den Europæiske Fødevareautoritet) har i 2006 vurderet ochratoksin A og fastsat et tolerabelt ugentligt indtag på 120 ng/kg kropsvægt. I vurderingen af europæernes eksponering medtages ikke tørret frugt og krydderier på grund af det lave indtag.

Regeringen støtter generelt, at befolkningens eksponering for ochratoksin A begrænses af hensyn til folkesundheden. Fødevarer vurderes at være en væsentlig kilde til menneskers eksponering for ochratoksin A, hvorfor regulering af ochratoksin A i fødevarer øger fødevaresikkerheden.

Regeringen kan støtte den foreslåede værdi, da den er en reduktion af grænseværdien, som har været gældende indtil 31. december 2014, og derfor vil bidrage til et reduceret indtag af ochratoksin A.

På den baggrund agter regeringen at stemme for forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. Baseret på de umiddelbare tilkendegivelser i Den Stående Komité for planter, dyr, fødevarer og foder (SCoPAFF) vurderes der at være kvalificeret flertal for forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.